

JAARVERSLAG 2015

April 2016

*SchuldhulpMaatje IJmond, Elbestraat 16, 1966 XJ Heemskerk
Therese Tiddens – coördinator 06- 10789771
shmijmond@gmail.com
Bank NL76 ingb 0006 7731 32*

1. Inleiding

In oktober 2015 luidt de nationale ombudsman de noodklok. Hij maakt zich zorgen over onder meer het beperkte aanbod van schuldhulp en over de financiële expertise van de wijkteams. Hij kondigt een onderzoek onder gemeenten aan. Die hebben immers sinds half 2012 de zorgplicht voor schuldhulpverlening. Staatssecretaris Klijnsma (SZW) evalueert in 2016 de wet die gemeenten die zorgplicht geeft.

Aanvankelijk gestart als vrijwilligersproject van het Regionaal Diaconaal Centrum IJmond-Noord, heeft het SchuldHulpMaatje-project IJmond-Noord (vooral Beverwijk en Heemskerk) zich na haar oprichting in 2012 ingezet voor de regionale uitbouw in de IJmond met de gemeenten Uitgeest, Castricum én Velsen. Bij notariële akte is op 23 december 2014 de Stichting SchuldHulpMaatje IJmond formeel van start gegaan. Begin 2015 heeft het stichtingsbestuur op verzoek van de landelijke vereniging haar naam aangepast. Sindsdien werkt de stichting officieel onder de naam **Maatjes voor SchuldHulp IJmond**. Daarbij is in het verslagjaar 2015 tevens een begin gemaakt met het voldoen aan de voorwaarden om aan te kunnen sluiten bij de landelijke Vereniging SchuldhulpMaatje.

Het schuldenprobleem wordt nogal eens onderschat. Schulden zijn vaak de onderliggende oorzaak van andere problemen. Voor een goed begrip: bij de IJmondiale stichting ligt de nadruk op de persoonlijke benadering die is toegesneden op de individuele situatie. Op dat terrein is de afgelopen jaren door de maatjes veel ervaring opgedaan. In die zin heeft het stichtingsbestuur vorm gegeven aan de in de statuten geformuleerde doelstelling: *"het bieden van begeleiding bij het voorkomen en oplossen van de financiële schuldenproblematiek van particuliere aanvragers in de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen"*. Die begeleiding is vooral mentaal van aard. In die zin vormt zij vaak een noodzakelijke aanvulling op de trajecten die zijn afgesproken met de professionele organisaties. Uitgangspunt is steeds de concrete begeleiding gebaseerd op wederzijds respect.

De ervaringen in de contacten met de gemeenten hebben ons de afgelopen jaren geleerd dat alle IJmondgemeenten zich daadwerkelijk inspannen om mensen snel uit de problematische schulden te krijgen. Schuldhulpverlening

heeft overigens alleen zin als er daarna een stabiele situatie is voor de burger. Zo niet, dan ontstaan er andere problemen als armoede en geestelijke nood die voor veel hogere maatschappelijke kosten zorgen. Een voorbeeld in dit verband is een huisuitzetting. Die kost de woningstichting, afhankelijk van de huurschuld, al gauw zo 'n achtduizend euro.

Opgemerkt moet hier worden dat er ook partijen zijn die niet meewerken aan schuldsanering. Zo werkt het Centraal Justitieel Incassobureau, dat ondermeer verkeersboetes int, niet mee. Daarmee valt dus geen alternatieve schuldregeling te treffen. Datzelfde geldt voor de Belastingdienst wanneer iemand belastingschulden heeft door fraude.

2. De organisatie

De stichting vindt onderdak in het gebouw van het Regionaal Diaconaal Centrum aan de Elbestraat 16 te Heemskerk. Vanuit die locatie organiseert mevrouw Thérèse Tiddens als coördinator de activiteiten van de stichting. Mevrouw Thérèse Tiddens is als voormalig maatschappelijk werker ervaren op verscheidene terreinen van het vrijwilligerswerk en de aansturing daarvan.

Het bord van Schuldhulpmaatje IJmond wordt bevestigd aan de gevel

Zij kan bij haar werk terugvallen op de steun van het stichtingsbestuur en de andere vrijwilligers. Een belangrijke taak van de coördinator is de verzorging van de certificering van de maatjes. Zij onderhoudt daarbij de externe contacten.

3. De maatjes

Maatjes zijn vrijwilligers die getraind en opgeleid de begeleiding verzorgen van de personen die hulp hebben gevraagd bij het oplossen van hun schulden. Die hulpvraag kan zowel individueel als in gezinsverband gesteld zijn. Maatjes vormen de harde kern van de stichting. Alvorens een vrijwilliger het predikaat 'maatje' ontvangt, is hij geschoold en gecertificeerd door een landelijk erkende opleiding die verzorgd wordt door de Stichting SchuldHulpMaatjes Nederland. Bijscholing vindt jaarlijks plaats. Personen die om hulp vragen worden cliënten genoemd. Voor een goed begrip: het is voor SchuldHulpMaatje niet van belang kennis te hebben van de redenen waardoor de financiële problemen van de cliënt zijn ontstaan. Iedere begeleiding is tijdelijk volgens een persoonlijk traject. In die zin is de begeleiding een project met een eind.

Alle schuldhulpmaatjes worden gecertificeerd om de kwaliteit en integriteit te waarborgen

In 2015 zijn 11 maatjes die verbonden zijn aan de IJmondiale stichting actief geweest in de cliëntenbegeleiding. Drie nieuwe maatjes hebben zich aangediend. Deze zijn met succes opgeleid. Alle maatjes tesamen hebben 31 cliënten geholpen waarbij zij in totaal 1525 uur hebben besteed aan de hulpverlening. Dit is gemiddeld 49 uur per cliënt per maatje. De begeleidingstrajecten verschillen sterk in intensiteit en duur. In Bijlage I staan een aantal cases. In het verslagjaar hebben twee cliënten het stadium van de z.g. 'schone lei' bereikt. Daarmee zijn zij officieel vrij van schulden verklaard door de rechtbank.

4. Samenwerking

Hoe komen de cliënten terecht bij de stichting ? De aanmelding verloopt via verschillende professionele organisaties: de stichting MEE, de stichting Socius, Humanitas, de stichting Vluchtelingenwerk, het Leger des Heils. De aanmelding geschiedt ook door de sociale diensten van de deelnemende gemeenten. Daarnaast kunnen familieleden of vrienden verzoeken om hulp, bijvoorbeeld via de website of email: schuldhulpmaatjeijmond@gmail.com . Bovendien sturen ook kerken en andere maatschappelijke instellingen cliënten door naar de stichting.

Om de samenwerking verder uit te bouwen zijn in 2015 verschillende gesprekken gevoerd. Een belangrijk punt is het opzetten van een "inloop-spreekuur" waar betrokkenen en cliënten zich kunnen melden. Eind 2015 is op het centrum aan de Elbestraat 16 hiermee een start gemaakt. Ook gesprekken met werkgevers verenigingen in de IJmond zijn aangevraagd omdat onder werknemers steeds meer cliënten zich voordoen en de loonbeslaglegging voor werkgevers veel administratieve procedures hinder opleveren. Tot nu toe is het niet gelukt met de werkgevers in de IJmond tot afspraken te komen.

5. Het bestuur

In het afgelopen jaar bestond het bestuur uit drie personen, een voorzitter, een secretaris en een penningmeester . Het bestuur onderhoudt de externe contacten en spant zich primair in om de financiële middelen te vergaren voor de opleiding en de blijvende certificering van de maatjes. In 2015 is het bestuur

acht maal bijeen gekomen. Op landelijk niveau onderhoudt het bestuur de contacten met de Vereniging SchuldHulpMaatje te Leiden.

In samenspraak met de coördinator vindt regelmatig – eens per zes weken - overleg plaats met de maatjes: z.g. intervisiebijeenkomsten. Voor die bijeenkomsten worden vaak professionals uit het schuldhulpverleningsdomein uitgenodigd ter voorlichting en instructie. Op deze wijze worden de contacten tussen het bestuur en de maatjes direct en transparant gehouden.

De gesprekken over de instelling van een Raad van Advies ter ondersteuning van de stichtingsactiviteiten hebben in het verslagjaar nog niet geleid tot de instelling daarvan. Het voornemen tot de instelling van zo'n groep 'betrokkenen op afstand' blijft de aandacht vragen.

6. De financiering

Voor de inkomsten is de stichting allereerst afhankelijk van collecte-opbrengsten van de regionale kerken. Daarnaast dragen ook particulieren bij tot een krappe maar gezonde financiële basis.

Het bestuur heeft zich het afgelopen jaar ook ingespannen gelden te verwerven uit diverse grote subsidiënten als het Oranjefonds en het Kansfonds, van regionale bedrijven en de gemeenten. In 2015 zijn er weliswaar vorderingen gemaakt op dit terrein maar tot concrete overdrachten heeft het nog niet geleid.

Wat betreft de uitgaven gingen de meeste middelen naar de cursussen voor de maatjes. Ook de jaarlijkse contributie aan de landelijke vereniging deed een flinke greep in de kas. De coördinator ontvangt voor haar werkzaamheden maandelijks een bescheiden vrijwilligersbijdrage.

PS

Het vermenigvuldigen van dit Jaarverslag is mogelijk gemaakt door Snijders Incasso Gerechtsdeurwaarders, Parallelweg 98, 1948 NM Beverwijk.

1. Bijlagen

A. Uit welke gemeente komen de cliënten in 2015

Beverwijk	8 cliënten
Heemskerk	11 cliënten
Velsen	9 cliënten
Uitgeest	2 cliënten
Castricum	1 cliënt

B. Enkele cases

Een bewindvoerder had gevraagd of wij een cliënt, een jonge man van 25 jaar uit IJmuiden, wilden begeleiden bij het oplossen van zijn schulden. Hij kreeg 25 euro leefgeld per week. Hij woonde bij zijn oma en werkte bij een supermarkt. Het contact met het maatje verliep in het begin wat stroef, omdat gevraagd werd naar zijn kasboek om zelf zicht te houden op de schulden en de aflossing. Op een gegeven moment bleef hij weg. Na gebeld te hebben met de bewindvoerder kwam hij terug en vertelde dat de relatie met zijn vriendin verbroken was en dat hij geld ontvreemd had bij zijn aanstaande schoonouders. Daar had hij spijt van en zijn excuus aangeboden. Tevens opende dit voorval zijn ogen en bezocht hij een psycholoog, die hem ook met zijn oma en zijn ouders heeft laten praten. Na enkele maanden was hij klaar met zijn betalingen en heeft hij afscheid genomen van zijn maatje.

Een vrouw uit Zuid-Amerika woonde al geruime tijd in Beverwijk. Zij had in de WSNP gezeten en was bang om weer terug te vallen. Zij kreeg een uitkering en werkte als mantelzorger bij kennissen. Stichting MEE vroeg om een maatje om haar te begeleiden bij haar administratie, waarvan zij niet veel begreep. Zij kreeg

hoge rekeningen van water, gas en licht. Het maatje leerde haar omgaan met het waterverbruik, de verwarming en de verlichting, waardoor zij meer kostenbewust werd. Uiteindelijk ging ze zelfs sparen om leuke dingen met haar vriendinnen te kunnen doen.

Een familie uit Uitgeest heeft veel schulden en zit in de WSNP. Door ontslag lukte het niet de schulden af te lossen. Nieuw werk werd niet gevonden en een maatje werd gevraagd om de administratie te ordenen en inzicht te verschaffen in de in- en uitgaven. Regelmatig heeft het maatje erop gewezen wat een WSNP regeling inhoudt en wat de gevolgen zijn wanneer je er niet aan houdt. De gesprekken gingen dikwijls over dat het de schuld was van de laatste werkgever, dat de familie en vrienden hen in de steek lieten en dat ze geen vertrouwen meer hebben in de toekomst. Inmiddels zijn ze hun huis uitgezet en wonen ze tijdelijk bij hun oudste dochter. Nu bestaat het werk van het maatje uit luisteren naar wat er speelt en ordening scheppen in de verschillende problemen.

C. Financieel overzicht 2015

Inkomsten	2015
Uit kerken	8.951
Fondsen	0
Particulieren	2.000
Totaal	10.951

Uitgaven	2015
Coördinatie	1.375
Computer en kantoorkosten	420
Onkosten SHM	139
(her)certificering	3.600
Contributie ver. SHM	3.250
	8.784